

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. spalio 30 d. Nr. 21RE2-246 (AG2-214/14-2024)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2024 m. spalio 28 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X.Y. patikslintą skundą atsakovei Tauragės rajono savivaldybės administracijai dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijos 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimo Nr. 91-S3906 „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo X.Y. patikslintas skundas (b. l. 9–11) atsakovei Tauragės rajono savivaldybės administracijai (toliau – ir Administracija) dėl Administracijos 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimo Nr. 91-S3906 „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ (toliau – ir Sprendimas) panaikinimo bei atsakovės įpareigojimo per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Patikslintame skunde pareiškėjas nurodo, jog jo 2024 m. rugpjūčio 28 d. Administracijai išsiųsto prašymo–paraiškos piniginei socialinei paramai gauti (kai nesikeičia anksčiau pateikti duomenys) Nr. 21-5069 (toliau – ir prašymas–paraiška) pagrindu priimtas skundžiamas Sprendimas neskirti socialinę pašalpą už laikotarpį nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Pažymi, jog Sprendime neteisingai nurodytas socialinės pašalpos neskyrimo laikotarpis, t. y. nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Pareiškėjas nurodo, jog prašymu–paraiška prašė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams.

Patikslintu skundu nesutinka su Sprendimu ir teigia, jog Sprendime nurodyta neskyrimo priežastis – Lietuvos Respublikos piniginei socialinei paramai gauti (kai nesikeičia anksčiau pateikti duomenys) Nr. 21-5069 (toliau – ir prašymas–paraiška) pagrindu priimtas skundžiamas Sprendimas neskirti socialinę pašalpą už laikotarpį nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Pažymi, jog Sprendime neteisingai nurodytas socialinės pašalpos neskyrimo laikotarpis, t. y. nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Pareiškėjas nurodo, jog prašymu–paraiška prašė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams.

Patikslintu skundu nesutinka su Sprendimu ir teigia, jog Sprendime nurodyta neskyrimo priežastis – Lietuvos Respublikos piniginei socialinei paramai gauti (kai nesikeičia anksčiau pateikti duomenys) Nr. 21-5069 (toliau – ir prašymas–paraiška) pagrindu priimtas skundžiamas Sprendimas neskirti socialinę pašalpą už laikotarpį nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Pažymi, jog Sprendime neteisingai nurodytas socialinės pašalpos neskyrimo laikotarpis, t. y. nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Pareiškėjas nurodo, jog prašymu–paraiška prašė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams.

Patikslintu skundu nesutinka su Sprendimu ir teigia, jog Sprendime nurodyta neskyrimo priežastis – Lietuvos Respublikos piniginei socialinei paramai gauti (kai nesikeičia anksčiau pateikti duomenys) Nr. 21-5069 (toliau – ir prašymas–paraiška) pagrindu priimtas skundžiamas Sprendimas neskirti socialinę pašalpą už laikotarpį nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d. iki 2024 m. balandžio 30 d. Pažymi, jog Sprendime neteisingai nurodytas socialinės pašalpos neskyrimo laikotarpis, t. y. nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Pareiškėjas nurodo, jog prašymu–paraiška prašė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams.

43 552 Eur (remiantis PSPNGĮ 16 straipsniu ir nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinėmis vertėmis 2024 metams: būsto vertės normatyvas yra 30 900 Eur, žemės ploto vertės normatyvas yra 6 492 Eur, kilnojamo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvas yra 3 520 Eur, piniginių lėšų vertės normatyvas yra 2 640 Eur, taigi, sudėjus nurodytas normatyvines vertes bendras turto vertės normatyvas yra 43 552 Eur).

Pareiškėjas teigia, kad jo turto vertė neviršija nustatyto turto vertės normatyvo. Mano, jog atsakovė neskirdama socialinės pašalpos neteisingai taikė PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktą.

Atsakovė Komisijai pateikė atsiliepimą (b. l. 56–59), kuriuo prašo pareiškėjo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime atsakovė nurodo, kad Administracijos Socialinės paramos skyrius pareiškėjo 2024 m. rugpjūčio 28 d. pildytą prašymą–paraišką piniginei socialinei paramai gavo rugpjūčio 30 d. (*pastaba*, 2024 m.), užregistravo duomenų valdymo sistemoje „Kontora“ Nr. G2-27, o rugsėjo 2 d. (*pastaba*, 2024 m.) užregistravo sistemoje „Parama“ ir tą pačią dieną suteikė prašymo–paraiškos numerį (Nr. 21-5069) laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 10 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų. Pažymi, jog pareiškėjo prašyme–paraiškoje buvo nurodyta socialinę pašalpą skirti 9 mėnesiams.

Nurodo, jog ginčijamu Sprendimu nuspręsta pašalpos pareiškėjui neskirti vadovaujantis PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktu arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu. Atsakovė paaiškina, jog PSPNGĮ 6 straipsnyje (teisė į socialinę pašalpą) ir 7 straipsnyje (teisė į kompensaciją) įtvirtinti reikalavimai, kuriuos atitikus asmeniui atsiranda teisė gauti vieną iš jų (*pastaba*, socialinę pašalpą arba kompensaciją). Pažymi, kad įstatymo 6 straipsnio 1 punkte ir 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, jog bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto PSPNGĮ 14 straipsnyje, vertė turi neviršyti turto vertės normatyvo. Taip pat, jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto PSPNGĮ 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į pašalpą, teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas.

Atkreipia dėmesį, kad Sprendimu socialinė pašalpa pareiškėjui neskirta vadovaujantis PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktu arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, tačiau skunde pareiškėjas nenurodo, kad jam 2024 m. rugsėjo 5 d. el. paštu (*duomenys neskelbtini*) išsiųstame pranešime Nr. P-3530, buvo paminėtos ir PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punkto nuostatos. Teigia, kad atsakymai dėl paramos neskyrimo pareiškėjams formuojami sistemoje „Parama“ ir yra bendro pobūdžio visiems pareiškėjams, kurie kreipiasi dėl piniginės paramos ir neatitinka PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punkto arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto, nes abiem atvejais parama neskiriama, kai pareiškėjų turimo turto vertė viršija nustatytus normatyvus.

Taip pat pažymi, kad pareiškėjas neteisingai nurodo nekilnojamojo turto vertę, pateikdamas 2019 metų Žemės mokesčio deklaracijos duomenis, pagal kuriuos turimos žemės vertė – 8 259,84 Eur. Nurodo, jog nustatant teisę į piniginę socialinę paramą vertinamas turimas turtas einamaisiais metais atnaujintus duomenis ir pagal VĮ Registrų centro duomenis 2024 metais pareiškėjo turimo turto vertė – 44 830 Eur. Pareiškėjo nekilnojamojo turto vertės normatyvas apskaičiuojamas pagal PSPNGĮ 16 straipsnio nuostatas ir yra nustatomas atitinkamo tipo nekilnojamojo turto ploto normatyvą dauginant iš deklaruotos gyvenamosios vietos, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto normatyvinės vertės. Teigia, kad šiuo atveju pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos zona priskiriama 50.1.4 vertės zonai, pagal kurią ir yra skaičiuojami turto normatyvai. Apskaičiuojant turimo turto vertės normatyvą veiksmai atliekami tokia seka: būsto normatyvas + žemės sklypo normatyvas + kilnojamo turto normatyvas + piniginių lėšų normatyvas ((60 m² x 515,00 Eur) + (6,00 a x 865,00 Eur) + (20 x 176) + (15 x 176) = 42 250,00 Eur)), gaunamas maksimalus leistinas turto vertės normatyvas dėl teisės į piniginę socialinę paramą. Pareiškėjo turimo turto vertė apskaičiuota: negyvenamosios paskirties pastatai – 32 148,00 Eur + žemės sklypas – 12 681,779 Eur = 44 830 Eur.

Atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis PSPNGĮ 6 straipsnio 1 dalies nuostatomis, teisę į pašalpą turi asmuo, kuris nustatant teisę į socialinę pašalpą, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau

kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį socialinė pašalpa buvo paskirta. Šiuo aspektu pažymi, kad Socialinės paramos skyriaus 2024 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. 91-S3153 pareiškėjui buvo skirta socialinė pašalpa už laikotarpį nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2024 m. rugpjūčio 1 d., todėl 2024 m. rugpjūčio 28 d. prašymas–pareiškimas dėl pašalpos skyrimo pateiktas nepraėjus įstatyme nurodytam terminui (t. y. 24 mėnesiams) ir laikomas neatitinkantis įstatyme nustatytos teisės į socialinę pašalpą reikalavimo.

Atsakovė atsiliepime nurodo, jog pareiškėjas prašyme–paraiškoje nurodė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams, tačiau vadovaujantis PSPNGĮ 21 straipsnio 1 dalimi socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo prašymo–paraiškos pateikimo mėnesio pirmos dienos, jeigu kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į šią pašalpą. Pažymi, kad socialinė pašalpa negali būti skiriama ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui, todėl pareiškėjo skunde nurodytas argumentas skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams, yra nepagrįstas ir neatitinkantis įstatymo nuostatų.

Paiškina, jog nustatius faktą, kad pareiškėjas neturi teisės į piniginę socialinę paramą piniginės paramos gavimo trukmė formuojama atsižvelgiant į pareiškėjo nurodytus mėnesius, šiuo atveju rugsėjo mėnesiui. Atsakymas dėl paramos neskyrimo išsiųstas Sprendimo priėmimo dieną ir yra laikomasi PSPNGĮ 25 straipsnio 15 dalies nuostatų, kuriuose įtvirtinta, kad prašymą–paraišką pateikęs asmuo apie priimtą sprendimą dėl piniginės socialinės paramos skyrimo ar neskyrimo buvo informuojamas asmens prašyme–paraiškoje nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Išdėstytų aplinkybių pagrindu nurodo, jog pareiškėjas neatitinka Socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų reikalavimų, kuriuos atitikus būtų pagrindas teisei į socialinę pašalpą.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 70–72). Pareiškėjas nepageidavo Komisijos posėdyje dalyvauti (b. l. 10). Atsakovė pageidavimo dėl posėdžio formos nepateikė, dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka neprieštaravo. Atsižvelgiant į tai, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Patikslintas skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Tauragės rajono savivaldybės administracijos 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimo Nr. 91-S3906 „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2024 m. rugpjūčio 28 d. prašymu–paraiška piniginei socialinei paramai gauti (kai nesikeičia anksčiau pateikti duomenys) (*pastaba*, Administracijos duomenų valdymo sistemoje „Kontora“ užregistruota 2024 m. rugpjūčio 30 d., registracijos Nr. G2-27, 2024 m. rugsėjo 2 d. užregistruotas sistemoje „Parama“, suteiktas prašymo–paraiškos numeris Nr. 21-5069; b. l. 66–68), prašė skirti socialinę pašalpą 9 mėnesiams (b. l. 66–68). Prašymo–paraiškos 2 punkte pareiškėjas patvirtino, jog paskutinį kartą (2024 m. gegužės 22 d.) pateikta informacija, reikalinga piniginei socialinei paramai gauti, nepasikeitė ir jos tikslinti nereikia.

Administracijos Socialinės paramos skyriaus 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimu Nr. 91-S3906 „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“ (b. l. 12, 60) nuspręsta pareiškėjui neskirti socialinės pašalpos už laikotarpį nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Sprendime nurodyta neskyrimo priežastis: PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktą arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą).

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija, toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAĮ, atsakovė laikytina viešojo administravimo subjektu, kurio veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis, Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas).

Minėta, jog pareiškėjas kreipėsi į atsakovę su prašymu–paraiška skirti socialinę pašalpą (b. l. 66–68). Atsakovė priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo, vadovaudamasi PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktu arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendė pareiškėjui X.Y. laikotarpiu nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. neskirti socialinės pašalpos, nes nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą (b. l. 12). Patikslintu skundu pareiškėjas su priimtu Sprendimu nesutinka, nes socialinės pašalpos skyrimo (neskyrimo) laikotarpis nurodytas neteisingai, neatsižvelgta, jog kreiptasi dėl 9 mėnesių, o taip pat nuosavybės teise turimo turto vertė neviršija turto vertės normatyvo, nepagrįstai taikytos PSPNGĮ normos (b. l. 9–11).

Piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių pagrindu piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, pagal savivaldybės tarybos patvirtintą piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustatoma: piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarka; pagrindai, kai socialinė parama skiriama kitais PSPNGĮ nenumatytais atvejais ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdomas, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; ir kita.

Nepasiturintiems gyventojams gali būti suteikiama keleto rūšių piniginė socialinė parama: socialinė pašalpa ir (arba) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (PSPNGĮ 5 straipsnis). Nagrinėjamos bylos atžvilgiu, įvertinus pareiškėjo prašyme–paraiškoje išreikštą valią gauti socialinę pašalpą, bei Sprendimo pagrindą dėl nuosavybės teise turimo turto vertės, aktualios teisės normos, reglamentuojančios asmens teisę į šią piniginę socialinę paramą. Vadovaujantis PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punktu, bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į socialinę pašalpą, jeigu kreipimosi dėl socialinės pašalpos metu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto PSPNGĮ 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo; jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto PSPNGĮ 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į socialinę pašalpą, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį socialinė pašalpa buvo paskirta, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas. Skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą, vadovaujantis PSPNGĮ 14 straipsnio 1 dalimi, įskaitomas bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimi statiniai, tarp jų ir nebaigti statyti statiniai, privalomos registruoti transporto priemonės, privaloma registruoti žemės ūkio technika, žemė, įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių, taip pat kitas šiame straipsnyje nurodytas turtas. Minėto turto (nurodyto PSPNGĮ 14 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose) vertę nustato savivaldybės administracija, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengta metodika ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis (PSPNGĮ 20 straipsnio 5 dalis).

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, pareiškėjo patikslinto skundo argumentus, skundžiamo Sprendimo turinį, vadovaudamasi aukščiau išdėstytomis teisės normomis, sprendžia, jog

pareiškėjui pagrįstai kyla abejonė dėl Sprendimo teisėtumo, kadangi jis negrįstas konkrečiomis teisės normomis, jame nėra išdėstytos vertintos faktinės aplinkybės. Kaip minėta, skundžiamame Sprendime nurodyta, jog pareiškėjui socialinė pašalpa neskiriama PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punkto arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto pagrindu, nes nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą (b. l. 12). Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys, jog viešojo administravimo subjektas Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktu yra įpareigotas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti ir į juos atsakyti atsižvelgiant į jo turinį. Bylos duomenimis pareiškėjas kreipėsi dėl socialinės pašalpos skyrimo (b. l. 66), todėl sprendžiant, jog nebuvo pagrindo, sprendžiant dėl jo prašymo–paraiškos, taikyti teisės normas (PSPNGĮ 7 straipsnio 1 dalies 1 punktas), reglamentuojančias asmens teisę į būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas. Nagrinėjamu atveju nėra aiškūs konkretus teisinis pagrindas (konkreti teisės norma) vadovaujantis kuria buvo priimtas ginčijamas Sprendimas, nes jame nurodyti du skirtingas pinigines socialinės paramos rūšis reglamentuojančios normos. Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto nuostatų.

Pareiškėjas patikslintame skunde nurodo, jog jo nuosavybės teise turimo turto vertė neviršija turto vertės normatyvo (b. l. 10). Pažymėtina, jog skundžiamame Sprendime atsakovė deklaratyviai nurodė, jog pareiškėjo nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą (b. l. 12), tačiau šios aplinkybės nepagrindė jokiais faktiniais duomenimis. Atsiliepime atsakovė detalčiau paaiškino kaip apskaičiuota ir kokių duomenų pagrindu spęsta dėl pareiškėjo nuosavybės teise turimo turto vertės (b. l. 57–58). Šiuo aspektu pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog ginčijamo administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (šiuo atveju Komisijos) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (pvz., 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015), nes priešingai vertinant būtų pažeistos pareiškėjo teisės į gynybą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 2 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-2692/2011), sukuriamos kliūtys suinteresuotam asmeniui pasirinkti būdus bei priemones dėl savo teisių ar interesų gynimo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1465-629/2020). Nagrinėjamu atveju, iš skundžiamo Sprendimo turinio nėra aišku, kokių konkrečiai dokumentų ar duomenų pagrindu buvo nustatyta, jog pareiškėjo nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą, todėl yra pagrindas spręsti, jog Sprendimas neatitinka ne tik VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto nuostatų, bet ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punkto nuostatų. Atsiliepime nurodyti motyvai nevertintini ir negali daryti įtakos sprendžiant dėl nemotyvuoto Sprendimo teisėtumo.

Papildomai pažymėtina, jog atsiliepime atsakovė teigia, kad priimant Sprendimą buvo atsižvelgiama į 2024 m. birželio 11 d. išvadą Nr. T-5922 „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ (b. l. 57, 58, 62), tačiau pareiškėjas prašymą-paraišką pateikė 2024 m. rugpjūčio mėnesį. Darytina išvada, jog atsakovė, priimdama ginčijamą Sprendimą, pareiškėjo teisės į piniginę socialinę paramą deklaruo to turto vertės atžvilgiu nevertino naujai.

Atsakovė teigia, jog atsakymai dėl paramos neskyrimo pareiškėjams formuojami sistemoje „Parama“ ir yra bendro pobūdžio visiems pareiškėjams, kurie kreipiasi dėl pinigines paramos ir neatitinka PSPNGĮ 6 straipsnio 1 punkto arba 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto, nes abiem atvejais parama neskiriama, kai pareiškėjų turimo turto vertė viršija nustatytus normatyvus (b. l. 57). Atkreiptinas dėmesys, jog VAĮ 10 straipsnio 5 dalimi visi viešojo administravimo subjektai yra įpareigoti kiekviename administraciniame sprendime, kuriame teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreiškiama vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, ir kuri privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei, nurodyti to administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir

pakankamas, ir ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., 2011 m. birželio 27 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011; 2014 m. kovo 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014). Tačiau pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudenciją, jei tam tikras individualus administracinis aktas yra priimamas ankstesnių procedūrinių dokumentų pagrindu, tai tokia akte nurodomi tie procedūriniai dokumentai, kuriais remiantis priimtas administracinis sprendimas, asmeniui sukeltantis materialiąsias teises pasekmes, ir tie dokumentai pridedami prie administracinio sprendimo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. sausio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-18-575/2024). Tokiu atveju traktuojama, kad minėti procedūriniai dokumentai yra tokio akto sudėtinė (motyvuojamoji) dalis (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-633/2008 ir kt.). Darytina išvada, jog atsakovė turi visas galimybes tinkamai įgyvendinti ir laikytis teisės aktų normų, ir negalėdama administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą, motyvus ar administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes nurodyti informacinės sistemos formuojamame sprendime, tai gali padaryti ir kitame (susietame) dokumente, tačiau svarbu, jog abu būtų pateikti asmeniui, ir kad jam būtų sudaromos sąlygos suprasti kodėl vienoks ar kitos sprendimas priimamas, kad būtų aiškios visos vertintos aplinkybės.

Pareiškėjas patikslintame skunde taip pat nurodo, jog Sprendime klaidingai nurodytas terminas, t. y. Sprendime nurodyta, jog socialinė pašalpa neskiriama nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d., bei pažymi, kad kreipėsi dėl socialinės pašalpos skyrimo 9 mėnesiam (b. l. 9). Vadovaujantis PSPNGĮ 21 straipsnio 1 dalimi, socialinė pašalpa skiriama 3 mėnesiams nuo prašymo-paraiškos pateikimo mėnesio pirmos dienos, jeigu kreipimosi ir sprendimo priėmimo metu bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į šią pašalpą. Piniginė socialinė parama gali būti skiriama ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu nesikeičia bendrai gyvenančių asmenų sudėtis arba vieno gyvenančio asmens šeiminių padėties, jų (jo) pajamos ir turtas; taipogi, ji gali būti skiriama ir trumpesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jeigu yra žinoma, kad per tą laikotarpį bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neteks teisės į piniginę socialinę paramą arba piniginės socialinės paramos dydis pasikeis (dėl bendrai gyvenančių asmenų sudėties arba vieno gyvenančio asmens šeiminių padėties, pajamų šaltinio (bet ne jo dydžio) pasikeitimo, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui pradėjus gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas socialinės globos įstaigoje ir kita) (PSPNGĮ 21 straipsnio 7–8 dalys). Tačiau skundžiamame Sprendime nenurodytas nei teisinis, nei faktinis pagrindas, kuriuo vadovaujantis socialinė pašalpa neskiriama tik 2024 m. rugsėjo 1 d. (b. l. 12), t. y. tik 1 kalendorinę dieną, neatsižvelgta į prašymo-paraiškos turinį. Vertintina, jog atsakovė, netenkindama pareiškėjo prašymo-paraiškos, negali ignoruoti joje nurodytų aplinkybių (pvz., dėl pareiškėjo išreikštos valios, kad socialinė pašalpa būtų skiriama 9 mėnesiams), privalo motyvuotai pateikti atsisakymo tenkinti tokį prašymą priežastis ir pagrindą. Nagrinėjamu atveju nebuvo įvertinta ir pasisakyta dėl socialinės pašalpos skyrimo / neskyrimo termino, nustatytas terminas nepagrįstas teisės aktų normomis, todėl Sprendimas pagrįstai pripažintinas neatitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų.

Kaip minėta, VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Viešojo administravimo subjektų išsamumo principas įpareigoja į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punktas).

Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiama, jog Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, priimtas pažeidžiant VAI 3 straipsnyje įtvirtintus įstatymo viršenybės bei išsamumo principus, todėl yra pagrindas pareiškėjo patikslintą skundą tenkinti ir Sprendimą panaikinti bei įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Tauragės rajono savivaldybės administracijos 2024 m. rugsėjo 5 d. sprendimą Nr. 91-S3906 „Dėl socialinės pašalpos skyrimo“.

Įpareigoti Tauragės rajono savivaldybės administracijos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl socialinės pašalpos skyrimo X.Y.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos nariai

Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis